

Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Saken gjelder: De grunnleggende kravene i § 4. Reelle forhandlinger. Avvisning av tilbud. Annet.

Innklagede gjennomførte en konkurranse med forhandling for anskaffelse av et flåtestyringssystem. Etter demonstrasjon av tilbudte løsninger, ble leverandørene i konkurransen invitert til å levere reviderte pristilbud, og fikk samtidig tilbakemelding om hvordan de var rangert under priskriteriet og tildelingskriteriene samlet. Klager fikk ikke medhold i sine anførsler om brudd på likebehandlingsprinsippet i gjennomføringen av forhandlingene ved at det kun var forhandlet på pris, ulovlig tildelingsevaluering og unormalt lavt tilbud.

Klagenemndas avgjørelse 13. oktober 2026 i sak 2026/1041

Klager: Vianova SAS

Innklaget: Ruter AS

Klagenemndas medlemmer: Bjørn Berg, Christina Paludan Melson og Hanne Torkelsen

Bakgrunn:

- (1) Ruter AS (heretter *innklagede*) kunngjorde 17. februar 2026 en konkurranse med forhandling for anskaffelse av et flåtestyringssystem («*Fleet Management System*»), for delt mobilitet med dekningsområde Oslo, Asker, Bærum, Lørenskog, Lillestrøm og Rælingen. Anskaffelsens verdi var estimert til 5 millioner kroner ekskl. mva. Frist for prekvalifisering av 19. mars 2026.
- (2) Kontrakt skulle tildeles på bakgrunn av kriteriene pris (vektet 40 prosent) og kvalitet (vektet 60 prosent).
- (3) Om gjennomføringen av forhandlingene var det i konkurransegrunnlagets punkt 6 «*Conducting negotiations*», oppgitt følgende:

«The contracting authority reserves the right to award the contract without conducting negotiations if the competitive situation and/or the proposals indicate that the negotiations are not necessary. This depends on the competitive situation and the content of the proposals.

(..)

The contracting authority can negotiate all aspects of the proposals, except for the minimum requirements. (...)

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

The negotiations must be conducted in accordance with the fundamental principles of the procurement regulations, namely competition, equal treatment, predictability, verifiability and proportionality.»

- (4) Det fulgte av konkurransegrunnlaget punkt 8.2 «*Award criteria*» at tildelingskriteriet kvalitet skulle evalueres på bakgrunn av «*the response to the Statement of Work and the demonstration and tender presentation*».
- (5) I kravspesifikasjonens punkt 2.2 «*Evaluation criteria*» var det gitt nærmere opplysninger om det kvalitative kriteriets underkriterier og vekt. Det var her opplyst at tilbudene ville bli evaluert på bakgrunn av kriteriene «*Data & platform functionality*» (vektet 50 prosent) og «*Geofencing*» (vektet 50 prosent). Kriteriet «*Data & platform functionality*» var igjen inndelt i tre underkriterier tilknyttet operatørdekning (vektet 10 prosent), sanntidsdata (vektet 30 prosent) og analyse og rapportering (vektet 60 prosent).
- (6) I prisskjemaet var det lagt opp til at leverandørene skulle opplyse om lisenskostnad, pris for nye lisenser, pris for tilleggsfunksjonalitet dersom dette fantes, antall integrerte operatører/kjøretøy, implementeringskostnader og eventuelle andre kostnader ved tilbudet.
- (7) Før tilbudsfristens utløp mottok innklagede 3 tilbud, fra Vianova SAS (heretter *klager*), Blue Systems SAS og Nivel AS.
- (8) Samtlige leverandører fikk mulighet til å demonstrere sine system.
- (9) Etter demonstrasjonene vurderte innklagede at alle tilbud var tilstrekkelig opplyst på kvalitet, og at forhandlinger om kvalitetsmessige forhold ikke ville være egnet til å gi en mer presis eller bedre evaluering. Leverandørene ble invitert til skriftlige forhandlinger, der forhandlingene var avgrenset til pris.
- (10) Klager mottok 22. april 2026 følgende tilbakemeldinger og invitasjon til å levere revidert pristilbud:

«Following the completed solution demonstrations, we consider that all submitted tenders demonstrate a good level of quality and meet the requirements set out in the tender documents.

Our quality assessment is based on the suppliers' written responses in the appendices, together with the demonstrations, including assessments of functionality, usability and the overall user experience of the solutions.

On this basis, we consider that we now have a sufficiently robust basis for the evaluation of quality. The quality assessment is therefore finalised, and we do not envisage changes to solution or quality in this negotiation phase.

We are initiating a written negotiation phase focusing solely on price, and invite you to submit a revised price offer.

Based on the prices submitted prior to revised offers, your offer is currently assessed as the most competitive on price.

Taking both price and quality into account, your offer is currently the leading offer overall.

All tenderers have been informed of their relative overall position prior to revised offers, and this positioning may change following the submission of revised price offers.

The contract will be awarded in accordance with the award criteria set out in the procedure rules, section 8.1, to the tender offering the best price-quality ratio, based on the quality as offered and the revised price.”

- (11) De to andre leverandørene mottok tilsvarende invitasjon med tilbakemelding. Nivel AS fikk følgende tilbakemelding på sitt tilbud:

«Basert på prisene slik de forelå før revidert tilbud, ligger deres tilbud i en mellomposisjon prismessig.

Basert på samlet vurdering av pris og kvalitet er deres tilbud per nå svakest samlet.»

- (12) Klager stilte den 23. april 2026 spørsmål om hvorvidt klager også hadde oppnådd høyeste score på kvalitetskriteriet, eller om det var en annen tilbyder som var vurdert som best på dette kriteriet. Det ble også stilt spørsmål om det var gitt individuelle tilbakemeldinger på tildelingskriteriene pris og kvalitet til de øvrige tilbyderne i konkurransen.

- (13) Innklagede svarte ut spørsmålet samme dag:

«1. Quality score position

When we state that your offer is currently the leading offer overall, this refers to the combined assessment of price and quality, in line with the award criteria set out in the procedure rules (best price-quality ratio).

All tenders are considered to demonstrate a good level of quality, and the quality assessment is based on the written responses to the appendices and the demonstrations, including functionality, usability and overall user experience. We do not provide separate confirmation of relative positions on the individual quality criterion beyond what has already been communicated.

2. Relative position disclosure to other tenderers

All tenderers have been informed of their own relative position prior to revised offers, in qualitative terms. This includes an indication of how their offer is positioned overall, and how they are positioned on price, without disclosing scores, rankings, or the content of other tenderers' offers.

No tenderer has been provided with detailed information about other submissions or individual scores on price or quality.

As stated previously, the purpose of the current round is a written negotiation focusing solely on price, and the relative positions may change following the submission of revised price offers.”

- (14) Frist for reviderte tilbud var satt til 27. april 2026. Alle tre leverandørene leverte reviderte pristilbud innen fristen.
- (15) Klagers reviderte tilbud hadde samme tilbudspris som det opprinnelige tilbudet. Nivel AS reduserte sin tilbudspris i betydelig grad i revidert tilbud. Innklagede sendte som følge av dette en forespørsel om forklaring på prisreduksjonen, og en forespørsel om bekreftelse på at omfanget av leveransen var uendret.
- (16) Nivel AS besvarte henvendelsen 30. april 2026. Prisreduksjonen ble begrunnet med at valgte leverandør allerede hadde en aktiv kontrakt med en av kommunene som var omfattet av konkurransen. Dette innebar at infrastrukturen i hovedsak allerede var etablert, og at marginalkostnaden for å utvide til de øvrige kommunene var liten. Nivel AS opplyste videre om at innklagede var en strategisk viktig kunde, som ville fungere som en flaggskippreferanse for det norske og europeiske markedet.
- (17) Den 4. mai 2026 ble leverandørene informert om at kontrakt var tildelt Nivel AS (heretter *valgte leverandør*).
- (18) I tildelingsmeldingen var det inntatt følgende poengmatrise:

	<i>Tenderer</i>	<i>Quality</i>	<i>Price</i>	<i>Total score</i>
<i>1</i>	<i>Nivel</i>	<i>4,43</i>	<i>4</i>	<i>8,43</i>
<i>2</i>	<i>Blue Systems</i>	<i>6</i>	<i>0,66</i>	<i>6,66</i>
<i>3</i>	<i>Vianova</i>	<i>4,37</i>	<i>1,11</i>	<i>5,48</i>

- (19) Klager ba 7. mai 2026 om ytterligere informasjon om tildelingsbeslutningen. Innklagede besvarte forespørselen samme dag, og opplyste blant annet om leverandørenes tilbudspriser:
- Nivel: 67 150 kroner
 - Vianova: 243 000 kroner
 - Blue Systems 410 000 kroner
- (20) Klager ba samme dag om ytterligere informasjon om evalueringen. Som svar på denne henvendelsen oversendte innklagede den 11. mai 2026 dokumenter med poengoversikt og ytterligere tilbakemeldinger. Av poengoversikten fremkom det at klager hadde fått 9 poeng for ett av evalueringspunktene under det kvalitative underkriteriet «*Data & platform functionality*», og 7 poeng for resten. Under underkriteriet «*Geofencing*» var det gitt 7,5 poeng for ett av evalueringspunktene, og 7 poeng for resten.
- (21) Klager fremmet den 13. mai 2026 en formell klage på tildelingen. Innklagede avslo klagen og opprettholdt tildelingen i brev 28. mai 2026.

- (22) Det ble i avslaget på klagen informert om at det var avdekket en formelfeil i evalueringsskjemaet, men at dette nå var korrigert og at feilen ikke hadde gitt utslag for resultatet i konkurransen. Det ble videre i klagesvaret tatt inn en tabell som viste score per underkriterium, samt vektet poengscore for tildelingskriteriet kvalitet. Det fremgikk av denne tabellen at klager hadde fått 10 poeng for hvert av evalueringspunktene under det kvalitative underkriteriet «*Data & platform functionality*» og 8 poeng under underkriteriet «*Geofencing*».
- (23) Klagen ble brakt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser den 18. mai 2026. Klagebehandling startet 15. juni 2026, jf. forskrift 15. november 2002 nr. 1288 om klagenemnd for offentlige anskaffelser (heretter *klagenemndsforskriften*) § 13 siste punktum.
- (24) Kontrakt med valgte leverandør ble inngått 1. juni 2026.
- (25) Nemndsmøte i saken ble avholdt 5. oktober 2026.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

- (26) Innklagede har brutt likebehandlingsprinsippet ved å kun gi relativ tilbakemelding på pris før forhandlingene, og ikke på kvalitet. Mens valgte leverandør, basert på tilbakemeldingene om pris, hadde en oppfordring om å redusere sin tilbudspris, hadde ikke klager, som var rangert som best på pris, en tilsvarende oppfordring. Dersom klager hadde fått kjennskap til hvordan de var vurdert under de kvalitative kriteriene, ville klagers prisstrategi vært annerledes. På spørsmål om hvordan klager var vurdert på kvalitet, fikk klager tilbakemelding om at innklagede ikke ga separat informasjon om hvordan leverandørene var vurdert på kvalitetskriteriet.
- (27) Innklagede har ikke gjennomført den forhandlede prosedyren i tråd med det som var beskrevet i anskaffelsesdokumentene.
- (28) Innklagede har ikke evaluert tilbudene i tråd med den kunngjorte vektingen av de kvalitative underkriteriene. Poengene som er oppgitt per underkriterium i tabellen i klagesvaret 11. mai 2026, korresponderer ikke med poengene som ble gitt i brev 28. mai 2026. Forskjellen i poengscore gir inntrykk av at det er benyttet en annen evalueringsmetode eller vekting av underkriteriene enn den som var kunngjort i konkurransegrunnlaget.
- (29) Innklagede har brutt forskriften § 24-9 (2) ved å ikke avvise valgte leverandørs tilbud som unormalt lavt. Valgte leverandørs tilbudspris er 72 prosent lavere enn nærmeste leverandør, og tilbudet gjelder en pågående SaaS-plattform med ubegrenset varighet som dekker seks kommuner. At prisen bygger på en vurdering av innklagede som en strategisk viktig kunde, gir ikke grunnlag for å akseptere et unormalt lavt tilbud etter § 24-9.
- (30) Konkurransen må avlyses som følge av de feilene som er gjort.

Innklagede har i det vesentlige anført:

- (31) Innklagede har ikke brutt likebehandlingsprinsippet ved gjennomføringen av forhandlingene. Det er uklart for innklagede hvordan det å oppgi den relative forskjellen på pris, men ikke kvalitet, kan innebære et brudd på likebehandlingsprinsippet når dette

er håndtert likt overfor alle leverandørene. Forskriften regulerer ikke hvilken informasjon oppdragsgiver skal eller kan gi tilbyderne i forhandlingsfasen, så lenge oppdragsgiver sikrer likebehandling.

- (32) Kravet til reelle forhandlinger innebærer at oppdragsgiver har en plikt til å veilede leverandørene underveis i prosessen. Det foreligger ingen plikt til å opplyse tilbyderne om relative posisjoner under forhandlingsfasen. Det er ikke et krav om at alle forbedringspunkter i leverandørenes tilbud skal påpekes eller forhandles om. Basert på tilbudene og demonstrasjonene vurderte innklagede at tilbudene var tilstrekkelig avklart på kvalitet.
- (33) Innklagede har heller ikke handlet i strid med konkurransegrunnlaget og regelverket ved ikke å forhandle om kvalitet. Innklagede forbeholdt seg i konkurransegrunnlaget retten til å tildele kontrakt uten å forhandle, i tråd med forskriften § 23-7 (5).
- (34) Pris har vært utslagsgivende for konkurransens utfall. Selv om leverandørene hadde fått tilbakemelding på kvalitetsbesvarelsene og anledning til å revidere disse, og øvrige leverandører deretter hadde oppnådd full uttelling på samtlige kvalitetskriterier, ville konkurransens utfall uansett blitt det samme.
- (35) Innklagede har forholdt seg til vektingen av kriterier og underkriterier som fremgår av konkurransegrunnlaget. Det ble underveis i klageprosessen oppdaget en formelfeil i evalueringsmatrisen. I forbindelse med retting av feilen, fremla innklagede en tabell som viste vekting og score for de ulike leverandørene under hvert tildelingskriterium og underkriterium. Denne bygget imidlertid på uriktig poengscore for klager, fastsatt i en «*skyggeevaluering*» foretatt for å undersøke hva konsekvensene hadde vært dersom klager fikk en høyere score på underkriteriene knyttet til kvalitet og pris. Dette er årsaken til at det har oppstått uklarheter med hensyn til scoren. Det understrekes at evalueringen av klagers tilbud har ligget fast fra innlevering av første tilbud. De korrigerte tallene, etter retting av tabellfeilen, endrer hverken rangeringen, resultatet av konkurransen eller den tilbakemeldingen som ble gitt leverandørene i forhandlingene, noe som også er dokumentert for klagenemnda.
- (36) Det foreligger ikke et unormalt lavt tilbud, og innklagede har uansett oppfylt undersøkelsesplikten etter forskriften § 24-9. Valgte leverandørs tilbud anses ikke som unormalt lavt sett i lys av den etterspurte ytelsen. Kostnadsnivået for systemer av denne typen kan variere betydelig mellom ulike leverandører. Prisforskjeller kan blant annet bero på ulik grad av teknologisk modenhet, eksisterende utviklingsplattform, effektiv ressursutnyttelse og organisatorisk kapasitet. Kontrakten forutsetter heller ikke større investeringer i utviklingsarbeid, bygg, materiell eller annen kapitalintensiv infrastruktur. Det er ikke øvrige forhold som gir grunnlag for å betvile selskapets evne til å gjennomføre kontrakten. Det er ingen holdepunkter for at vinnende tilbyder ikke vil få dekket sine kostnader.
- (37) Innklagede har også rettet en henvendelse til valgte leverandør, i tråd med forskriften § 24-9. Som begrunnelse for lav pris, viste valgte leverandør til at marginalkostnaden var liten ved å inngi tilbudet, samt at innklagede var viktig strategisk. Det er ikke rettsstridig å prise seg konkurransedyktig med sikte på å etablere seg i nye markeder.

Klagenemndas vurdering:

- (38) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Konkurransen gjelder anskaffelse av flåtestyringssystem som er en tjenesteanskaffelse. Anskaffelsens verdi er estimert til 5 millioner kroner ekskl. mva. I tillegg til lov 17. juni 2016 nr. 73 om offentlige anskaffelser (heretter *loven*) følger anskaffelsen forskrift 12. august 2016 nr. 974 om offentlige anskaffelser (heretter *forskriften*) del I og del III, jf. forskriften §§ 5-1 og 5-3.

Gjennomføringen av forhandlingene

- (39) Det første spørsmålet klagenemnda skal ta stilling til, er om innklagede har brutt regelverket ved utelukkende å forhandle om pris.
- (40) Det følger av forskriften § 23-7 (2) at oppdragsgiver i utgangspunktet «skal forhandle med alle leverandørene» og at forhandlingene «kan gjelde alle sider ved tilbudet». Det følger av den korresponderende direktivbestemmelsen artikkel 29 nummer 3, at offentlige oppdragsgivere skal forhandle med leverandørene om tilbudene «for å forbedre innholdet i dem». Innholdet i forpliktelsen til å forhandle er ofte omtalt som et spørsmål om reelle forhandlinger.
- (41) Lagmannsretten har i flere tilfeller lagt til grunn at det etter omstendighetene kan foreligge en plikt til å veilede om forhold som vil bli tillagt vesentlig eller avgjørende betydning i den etterfølgende tildelingen, jf. blant annet LB-2015-8827, LB-2016-65693 og LH-2020-65984. Som fremhevet av Anskaffelsesutvalget i NOU 2023:26 Ny lov om offentlige anskaffelser, Første delutredning, punkt 24.20.4.2, vil en forpliktelse til å gi bestemte tilbakemeldinger videre kunne utløses av likebehandlingsprinsippet eller uklarheter i konkurransedokumentene. Dette vil ofte måtte avgjøres ut fra hva leverandørene som deltar i en bestemt konkurranse med forhandlinger har rimelige forventninger om.
- (42) Klagenemnda vil innledningsvis bemerke at innklagede i konkurransegrunnlaget hadde forbeholdt seg retten til å inngå kontrakt uten forutgående forhandlinger med hjemmel i forskriften § 23-7 (5), og at leverandørene dermed ikke kunne ha noen forventning om at det ville gjennomføres forhandlinger overhodet. At innklagede har angitt konkurranseformen konkurranse med forhandling, kan heller ikke tolkes som en ubetinget plikt til å forhandle om alle sider ved tilbudet, se til sammenligning klagenemndas avgjørelse i sak 2025/0976 avsnitt 58.
- (43) I det foreliggende fikk alle leverandørene tilbakemelding om hvordan de var vurdert under tildelingskriteriet «Pris», og hvordan de var rangert samlet under tildelingskriteriene. Klager fikk tilbakemelding om at de var vurdert som «the most competitive» på pris, og at de lå best an samlet under tildelingskriteriene. Til sammenligning fikk valgte leverandør tilbakemelding om at de var rangert i et mellomsjikt prismessig, og vurdert som svakest under tildelingskriteriene samlet sett. Alle leverandørene fikk også informasjon om at tilbakemeldingene som ble gitt var midlertidige, og at det måtte påregnes endringer i rangeringen etter innlevering av reviderte tilbud.
- (44) Klagenemnda er enig i at når leverandørene informeres om foreløpig rangering, vil det gjerne være slik at leverandørene med svakere rangering vil ha høyere incentiver til å

forbedre tilbudene sine enn leverandører med en foreløpig sterk rangering. Dette i seg selv kan imidlertid ikke utgjøre et brudd på likebehandlingsprinsippet. I denne saken ble det også kommunisert tydelig til samtlige leverandører at tilbakesendingene på priskriteriet var foreløpige, og at leverandørene måtte forvente at det kunne skje endringer i rangeringen i forbindelse med revidert tilbud. Etter klagenemndas vurdering, hadde dermed leverandørene, til tross for ulik rangering, like stor oppfordring om å levere sitt beste tilbud også i revidert tilbud, uavhengig av hvordan de var rangert på priskriteriet.

- (45) Klagenemnda finner også grunn til å bemerke at det i forkant av forhandlingene var gjennomført demonstrasjoner av leverandørenes systemer, og at innklagede på bakgrunn av demonstrasjonene og de skriftlige tilbudene vurderte at tilbudene var tilstrekkelig opplyst på kvalitet. Samtlige tilbud var videre vurdert som kvalitativt gode nok. Slik saken er opplyst, har klagenemnda ingen innvendinger mot innklagedes vurdering av at det dermed var lite sannsynlig at ytterligere forhandlinger om de kvalitative kriteriene ville ha en innvirkning på de endelige tilbudene og vurderingen av disse. Klagenemnda kan dermed ikke se at innklagede pliktet å veilede om og forhandle om de kvalitative kriteriene. Det foreligger etter det opplyste heller ikke andre forhold i saken som kan gi grunnlag for en veiledningsplikt om den kvalitative evalueringen, som uklarheter i anskaffelsesdokumentene eller ulik behandling av leverandørene som måtte utjevnes.
- (46) At det i denne saken kun ble forhandlet på pris, utgjør dermed ikke en forskjellsbehandling av leverandørene. Klagers anførsel om at innklagede har handlet i strid med regelverket ved kun å forhandle om pris, fører dermed ikke frem.

Evalueringen

- (47) Klagenemnda forstår klager slik at det anføres at underkriteriene under tildelingskriteriet «Kvalitet» ikke er vektet i tråd med det som var opplyst i konkurransegrunnlaget. Dette på bakgrunn av at evalueringssummene som ble kommunisert i tildelingsbrevet, ikke stemmer overens med senere utsendte score på de enkelte underkriteriene.
- (48) Slik saken er opplyst fikk klager på et tidspunkt i klagebehandlingen tilsendt en matrise med poeng for de enkelte underkriteriene som bygget på andre poeng enn dem klager faktisk ble gitt i evalueringen. Poengene i matrisen ga etter det opplyste uttrykk for en «skyggeevaluering», foretatt av innklagede for å undersøke hva konsekvensene hadde vært dersom klager fikk en høyere score på underkriteriene knyttet til kvalitet og pris. Innklagede har imidlertid forklart, og dokumentert for klagenemnda, at evalueringen av klagers tilbud har ligget fast gjennom hele anskaffelsesprosessen, og at de uriktige tallene kun ble kommunisert ut til klager i forbindelse med klageprosessen. Klagenemnda legger dermed til grunn at denne feilen ikke har hatt noen innvirkning på konkurransen.
- (49) Videre har innklagede forklart at det i forbindelse med klageprosessen ble oppdaget en formelfeil i evalueringsmatrisen, som medførte feil ved de vektete kvalitetspoengene for klager og valgte leverandør. Innklagedes rettede evaluering viser at formelfeilen medførte at klager i tildelingen fikk en uriktig lavere kvalitetsscore enn valgte leverandør. Klager fikk 4,37 poeng, men skulle hatt 4,56 poeng, mens valgte leverandør fikk 4,43 poeng, men skulle hatt 4,32 poeng. Evalueringsmatrisen viser imidlertid også at feilen ikke har hatt noen innvirkning på den endelige rangeringen av tilbudene. Klagenemnda finner også grunn til å bemerke at formelfeilen heller ikke har hatt noen innvirkning på

riktigheten av tilbakemeldingene som ble gitt under forhandlingene. Klager har vært best rangert samlet sett i forkant av reviderte tilbud, også med en høyere poengsum på kvalitet.

- (50) Uklarhetene knyttet til evalueringssommene skyldes altså to feil i evalueringen og klagebehandlingen. Innklagede har imidlertid evaluert og anvendt underkriteriene i tråd med føringene som er gitt i konkurransegrunnlaget, og feilene som er gjort har ikke virket inn på resultatet i konkurransen. Klager har ikke påpekt andre forhold som grunnlag for sin påstand om at underkriteriene ikke er vektet i tråd med angivelsene i konkurransegrunnlaget.
- (51) Klagenemnda legger på denne bakgrunn til grunn at feilene som har oppstått i poenggivningen er rettet, og at underkriteriene er vektet i tråd med konkurransegrunnlagets føringer. Klagers anførsel fører dermed ikke frem.

Unormalt lavt tilbud

- (52) Klagenemnda vil så vurdere hvorvidt valgte leverandørs tilbud skulle vært avvist på bakgrunn av unormalt lavt pristilbud.
- (53) Det følger av anskaffelsesforskriften § 24-8 (1) bokstav c at oppdragsgiver «skal» avvise tilbud som er unormalt lave i forhold til ytelsen fordi de ikke oppfyller bestemmelser om miljø, arbeidsforhold og sosiale forhold. Av § 24-8 (2) bokstav b følger det at oppdragsgiver «kan» avvise et tilbud som er unormalt lavt i forhold til ytelsen av andre grunner enn dem som er nevnt i første ledd bokstav c.
- (54) Det følger videre av § 24-9 at oppdragsgiver, dersom et tilbud virker unormalt lavt, skal «skriftlig kreve at leverandøren redegjør for tilbudets sammensetning», for eksempel i form av opplysninger om besparelsene ved utførelsen av tjenesten, tekniske løsninger eller usedvanlig fordelaktige vilkår, oppfyllelsen av bestemmelser om arbeidsforhold og sosiale forhold og eventuell offentlig støtte han har mottatt. Først dersom pris- og kostnadsnivået ikke kan forklares i tilstrekkelig grad ut fra opplysningene, kan oppdragsgiveren avvise tilbudet, jf. bestemmelsens andre ledd.
- (55) Slik saken er opplyst, ble valgte leverandørs tilbudspris betydelig redusert i forbindelse med forhandlingene. Mens klager under forhandlingene fikk tilbakemelding om at de var vurdert som best på pris, og holdt sin tilbudspris uendret på 234 000 kroner i revidert tilbud, var valgte leverandørs reviderte tilbudspris på 67 150 kroner. Den tredje leverandørens endelige tilbud var på 410 000 kroner. Valgte leverandørs endelige tilbudspris var dermed i underkant av 30 prosent av klagers, og omtrent 16 prosent av den tredje leverandørens tilbudspris.
- (56) I forkant av tildelingen, tok innklagede kontakt med valgte leverandør og ba om en forklaring på den betydelige prisreduksjonen. Valgte leverandør forklarte i den forbindelse at marginalkostnaden var liten ved å inngi tilbudet, som følge av at leverandøren allerede hadde en eksisterende kontrakt med en av kommunene som var omfattet av konkurransen, og at kontrakten med innklagde var strategisk viktig. Innklagede fikk også bekreftet at prisreduksjonen ikke ville gå på bekostning av leveransen.

- (57) Selv om det er store prisforskjeller mellom de innkomne tilbudene, finner klagenemnda det på denne bakgrunn godtgjort at den lave prisen ikke skyldes manglende oppfyllelse av bestemmelser om miljø, arbeidsforhold eller sosiale forhold jf. § 24-8 (1) bokstav c. Klager har heller ikke fremholdt at valgte leverandør mangler gjennomføringsevne eller pekt på andre forhold som gir avvisningsplikt eller avvisningsrett etter forskriften § 24-8 (2) bokstav b. Nemnda vil også bemerke leverandørene i det foreliggende hadde en oppfordring til å redusere sine priser som følge av tilbakemeldingene som var gitt i forhandlingene, og at det ikke er noe i veien for at leverandører velger å prise seg taktisk, herunder ved å tilby lavere priser, se blant annet avgjørelse i sak 2022/0873.
- (58) Innklagede har på denne bakgrunn oppfylt sin undersøkelsesplikt etter § 24-9, og mottatt opplysninger som i tilstrekkelig grad forklarer pris- og kostnadsnivået i leverandørens tilbud. Klagers anførsel om at innklagede har brutt anskaffelsesregelverket ved å ikke avvise denne leverandørens tilbud som unormalt lavt, fører ikke frem.

Konklusjon:

Ruter AS har ikke brutt regelverket for offentlige anskaffelser.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Christina Paludan Melson

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur